

U 66/2022 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslag till rådets förordning om ändring av bilaga I till förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (tillfälligt upphävande av tullar för råvaror för kvävegödselmedel)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av bilaga I till förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 1 september 2022

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Upi Talsi

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA
1.9.2022

EU/2022/0880

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV BILAGA I TILL FÖRORDNING (EEG) NR 2658/87 OM TULLTAXE- OCH STATISTIKNOMENKLATUREN OCH OM GEMENSAMMA TULLTAXAN

1 Förslagets bakgrund och syften

Europeiska kommissionen lämnade den 19 juli 2022 ett förslag till rådets förordning om ändring av bilaga I till förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (COM(2022) 359 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

Syftet med det bifogade förslaget till förordning är att tillfälligt upphäva de tullar enligt Gemensamma tulltaxan som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 på varor som används för att framställa kvävegödselmedel som för närvarande klassificeras enligt undernummer 2814 10 och 3102 10 (ammoniak och urea) i Kombinerade nomenklaturen (KN).

I nuläget ökar producenternas kostnader så att de påverkar livsmedelspriserna, vilket ger upphov till oro när det gäller konsumenternas köpkraft och EU-jordbrukarnas inkomster. Syftet är att minska kostnaderna för EU:s gödselmedelsproducenter, och därigenom minska kostnaderna för EU:s jordbrukare och bidra till en lämplig försörjning av livsmedel som produceras i EU.

Målet är att förordningen ska träda i kraft så snart som möjligt.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Europeiska unionens marknad för insatsvaror (råvaror) för kvävegödselmedel är i hög grad beroende av import från tredjeländer. Under 2021 importerade EU 2,9 miljoner ton ammoniak och 4,7 miljoner ton urea för att producera kvävegödselmedel. Priserna på dessa produkter ökade avsevärt under 2021 och har stigit ytterligare efter den ryska invasionen av Ukraina.

De handelsliberaliserande åtgärder som ingår i detta förslag syftar till att säkerställa att det tillfälliga upphävandet av unionens gemensamma tulltaxa sker inom ramen för de principer och mål för unionens yttre åtgärder som anges i artikel 21 i EU-fördraget och att olika områden för unionens yttre åtgärder, liksom dess yttre åtgärder och unionens politik inom andra områden, är förenliga med varandra. Produkter med ursprung i Ryssland och Belarus bör därför undantas från tullsänkningen, i linje med de restriktiva åtgärder som unionen vidtagit mot dessa länder till följd av Rysslands aggression mot Ukraina.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för förslaget är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt (EUF-fördraget). I enlighet med artikel 31 i EUF-fördraget fastställer rådet tullarna enligt Gemensamma tulltaxan med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Därför är rådets förordning i detta fall ett lämpligt instrument.

Förslaget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom det balanserar de ekonomiska aktörernas kommersiella intressen (producenter av kvävegödselmedel och konsumenter). Enligt förslaget ska tullarna enligt Gemensamma tulltaxan upphävas endast för de tullpositioner för insatsvaror för gödselmedel för vilka EU:s importberoende är störst och där prisökningarna har varit mest extrema. Dessutom kommer det tillfälliga upphävandet endast att gälla under en tillfällig period. Det tillfälliga upphävandet begränsar inte någons grundläggande rättigheter. Tvärtom avskaffar det tillfälligt en skyldighet att betala tull.

Förslaget avser ett område där unionen är ensam behörig. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig.

4 Förslagets konsekvenser

Mot bakgrund av den betydande och plötsliga prisökningen på insatsvaror för produktion av kvävegödselmedel, som förvärrats av den nödsituation som Rysslands invasion av Ukraina orsakade på marknaden för gödselmedel, är det viktigt att förordningen träder i kraft så snart som möjligt. På så vis kan man främja diversifieringen av försörjningen av de insatsvaror som krävs för produktion av gödselmedel och minskningen av produktionskostnaderna redan inför den kommande planterings-/såddsäsongen hösten 2022. På grund av ärendets brådskande natur genomfördes ingen konsekvensbedömning för åtgärden i fråga. Den föreslagna åtgärden förväntas dock ändra profilen för leverantörer av insatsvaror för kvävehaltiga gödselmedel till EU och bidra till en diversifiering bort från Ryssland.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats förslagsutkastet påverkar förslaget inte utgifterna, men däremot inkomsterna enligt följande: Icke uttagna tullar som motsvarar det tillfälliga upphävandet kommer att uppgå till cirka 15 miljoner euro per år när åtgärden tillämpas under ett helt år. Åtgärdens varaktighet ska vara en period på drygt två år, fram till slutet av 2024. Den negativa effekten på budgetens traditionella egna medel uppgår till 11,25 miljoner euro per år, dvs. 75 procent av det totala beloppet. Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. För Finlands del beror de ekonomiska konsekvenserna på vilka mängder av varan i fråga som importeras till landet.

5 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till Ålands landskaps lagstiftningsbehörighet.

6 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Kommissionens förslag publicerades den 19 juli 2022. Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 8 augusti 2022 i ett skriftligt förfarande utifrån utkastet till förslag. Ärendet har inte ännu behandlats vid ett möte i rådets arbetsgrupp för tullunionen, eftersom arbetsgruppen inte samlas i augusti. De övriga medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

Utifrån den finansieringsöversikt som bifogats förslagsutkastet kan man dra slutsatsen att kommissionens önskemål varit att förordningen ska träda i kraft i början av september. Detta mål

kommer inte riktigt att uppnås. Ärendet behandlas dock i brådskande ordning och för närvarande är målet att förslaget ska antas av rådet i slutet av september (den 20, 26 eller 29 september). Under den punkt som handlar om konsekvensbedömningen av förslagets motiveringar konstateras det att det är viktigt att förordningen träder i kraft så snart som möjligt.

7 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet och samordnats i sektion EU5 (tulltekniska frågor) i ett skriftligt förfarande som avslutades den 19 augusti 2022.

8 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.